

Asia: LVM/337/03/2018

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä luotsauslain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esityksestä

Luotsaus on tärkeä menetelmä alusturvallisuuden lisäämiseksi ja onnettomuusvaarojen vähentämiseksi. Normaaleissa tilanteissa luotsin sijainnilla aluksella tai aluksen ulkopuolella ei liene vaikutusta luotsauksen tavoitteiden toteutumiseen.

Huomiot hallituksen esityksen perusteluista

Lakiesityksen perusteluissa todetaan, että luotsauksen siirtyminen aluksen ulkopuolelle saattaa aiheuttaa uudenlaisia riskejä. Laissa tulisi olla menettelyt sen takaamiseksi, että meriliikenteen kokonaisturvallisuus ei heikkene kokeilujen vuoksi vaan mahdollistaisi sen paranemisen.

Huomiot lakiehdotuksesta

Lakiesityksen mukaan kokeiluluvan ehtoihin voidaan sisällyttää ehtoja luotsauspalveluiden kokeiluiden turvallisuuden varmistamisesta. Lakia tulisi täsmentää siten, että sanamuoto ”voidaan liittää” muutetaan muotoon ”on liitettävä”. Lisäksi lain perusteella tulisi antaa Liikenteen turvallisuusvirastolle ohjeet, mitä asioita on huomioitava turvallisuuden varmistamisessa.

Suomen vesialueella sattuu erilaisia poikkeustilanteita hyvin usein. VTS-keskukset ajoittain estävät medialle annettujen tietojen mukaan karilleajoja. Kyseessä on usein aluksen ohjausvastuussa olevan henkilön tarkkaavaisuuden herpaantumisesta. Nukahtamisia tai muutoin tapahtuvia herpaantumisia esiintyy varmasti paljon useamminkin, mutta niitä ei huomata aluksen ulkopuolelta. Usein myös aluksissa on teknisiä vikoja, jotka aiheuttavat aluksen ohjailtavuuden menetyksen tai rajoittumisen (”not under command” tai ”restricted maneuverability”).

Ohjeita laadittaessa pitäisi ottaa huomioon mahdolliset tekniset häiriöt etäluotsattavassa aluksessa, kuten sähköjen katkeaminen tai muu viestiyhteyksien käyttökelpoisuutta aiheuttava ongelma. Luotsin ollessa aluksessa alusta ohjaavan henkilön tarkkaavaisuuden herpaantuminen on pieni riski, koska luotsi voi huomata sellaisen. Aluksen ulkopuolelta tapahtuvassa luotsauksessa luotsilla ei ole mahdollisuutta huomata vastaavaa tapahtumaa. Lisäksi pitäisi huomioida muiden alusten mahdolliset häiriöt tai normaalista poikkeava liikehdintä ja sen seurannan toteuttaminen. Yksi menetelmä olisi aluksella olevan luotsin puuttumisen korvaaminen ylimääräisellä tähystäjällä etäluotsauksen ajan.

Etäluotsausta aloitettaessa tulisi varmistua myös luotsin ja aluksella olevan henkilöstön käyttämän kielen edellyttämästä kielitaidosta. Mikäli aluksella ei täydellisesti ymmärretä luotsin ohjeita, etäluotsausta ei tule aloittaa lainkaan.

Muut huomiot

-

Bruun Otto
Suomen luonnonsuojeluliitto ry